

27.11.2024

Ärende/11

§ 256

Samarbetsavtal för Södra Finlands samarbetsområde för social- och hälsovården

HEL 2024-013216 T 00 01 06

Beslut

Stadsfullmäktige godkände samarbetsavtalet för Södra Finlands samarbetsområde enligt bilagorna 1 och 2.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jan Ihatsu, stadssekreterare, telefon: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus 2024
- 2 Samarbetsavtal för Södra Finlands samarbetsområde 2024
- 3 Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus_henkilötiedot suojattu
- 4 Samarbetsavtal för Södra Finlands samarbetsområde_henkilötiedot suojattu

Sökande av ändring

Välfärdsområdesbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Social- och hälsovårdsministeriet
Välfärdsområdena i Södra Finlands samarbetsområde
HUS-sammanslutningen

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Välfärdsområdesbesvär, fullmäktige
Förslagstext
Välfärdsområdesbesvär, fullmäktige
Förslagstext
Välfärdsområdesbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Samarbetsavtalet för Södra Finlands samarbetsområde är ett lagstadgat avtal för överenskommelse om arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen av verksamheten mellan de välfärdsområden som ingår i samarbetsområdet till den del detta behövs för skötseln av välfärds-

områdenas lagstadgade upp gifter och för tryggheten av kostnadsnyttoeffektiviteten i social- och hälsovården. Avtalet har beretts i samarbete med välfärdsområdena i samarbetsområdet. Avtalet träder i kraft när välfärdsområdesfullmäktige för välfärdsområdena, Helsingfors stadsfullmäktige och HUS-sammanslutningens stämma har godkänt det.

Föredragandens motiveringar

Rättslig grund för utarbetande av avtalet

Enligt 35 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021, nedan lagen) finns fem samarbetsområden för social- och hälsovården för samordning, utvecklande och samarbete på regional nivå rörande den social- och hälsovård som ordnas av välfärdsområdena. Vilka välfärdsområden som hör till vart och ett av samarbetsområdena fastställs genom förordning av statsrådet. Enligt 1 § i statsrådets förordning om samarbetsområdena för social- och hälsovården omfattar Södra Finlands samarbetsområde Södra Karelens välfärdsområde, Helsingfors stad, HUS-sammanslutningen, Östra Nylands välfärdsområde, Mellerta Nylands välfärdsområde, Kymmenedalens välfärdsområde, Västra Nylands välfärdsområde, Päijänne-Tavastlands välfärdsområde och Vanda och Kervo välfärdsområde.

Enligt 36 § 1 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska de välfärdsområden som hör till samma samarbetsområde för social- och hälsovården för varje fullmäktigeperiod ingå ett samarbetsavtal. Enligt samma moment är syftet med samarbetsavtalet att säkerställa arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen mellan de välfärdsområden som ingår i samarbetsområdet till den del detta behövs för skötseln av välfärdsområdenas lagstadgade uppgifter och för tryggheten av kostnadsnyttoeffektiviteten i social- och hälsovården.

Enligt 36 § 2 mom. i samma lag ska samarbetet främja kostnadsnyttoeffektiviteten, produktiviteten, kvaliteten, klient- och patientsäkerheten, ändamålsenligheten, jämlik tillgång, språkliga rättigheter samt fungerande servicekedjor och servicehelheter i social- och hälsovården. Genom samarbetsavtalet ska det dessutom säkerställas att en verksamhetsenhet som tillhandahåller social- och hälsovård med stöd av avtalet har tillräckliga ekonomiska och personella resurser samt tillräcklig kompetens för att sköta uppgiften.

I 3 mom. i samma paragraf anges en förteckning över de temahelheter vid vilka arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen mellan välfärdsområdena åtminstone ska fastställas i avtalet. Dessa temahelheter är:

1. bedömningen och prognostiseringen av befolkningens servicebehov och uppföljningen och utvärderingen av ordnandet av social- och hälsovården
2. socialjour och jour inom hälso- och sjukvården
3. organiseringen av uppgifterna vid centralen för prehospital akutsjukvård och samordning av verksamheten inom den prehospitala akutsjukvården med övrig verksamhet
4. ordnande och produktion av medicinska stödtjänster och andra stödtjänster
5. säkerställandet av personalen och kompetensen i den specialiserade sjukvården inom olika specialområden för att trygga en ändamålsenlig tillgång och tillgänglighet i fråga om tjänsterna
6. ordnande och produktion av sådana social- och hälsovårdstjänster som på grund av att de behövs sällan eller är särskilt krävande förutsätter upprepning eller specialkompetens inom flera områden för att tillräcklig kompetens och skicklighet ska kunna uppnås och upprätthållas eller betydande investeringar i anordningar, utrustning eller lokaler
7. genomförandet av utbildnings-, forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten samt samordnings-, styrnings- och rådgivningsuppgifterna rörande dessa funktioner hos det välfärdsområde som är huvudman för ett universitetssjukhus
8. fastställandet av de regionala principerna vid ibruktagande, användning och tagande ur bruk av metoder inom social- och hälsovården med beaktande av de riksomfattande riktlinjerna för principerna
9. utvecklandet av informationshanteringen och de elektroniska tjänsterna i social- och hälsovården, användningen av klient- och patientuppgifter samt i skyldigheter enligt lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen med beaktande av de riksomfattande riktlinjerna för dem
10. skapande av beredskap för störningssituationer och undantagsförhållanden och ordnandet av verksamheten vid det beredskapscenter som avses i 51 § 2 mom.
11. till sina effekter vittsyftande och ekonomiskt betydelsefulla investeringar och avtal som motsvarar sådana investeringar i den utsträckning det behövs med hänsyn till frågorna ovan

Enligt 36 § 4 mom. i lagen ska det i samarbetsavtalet dessutom bestämmas om den kostnadsfördelning mellan välfärdsområdena som

sammanhänger med en ansvarsfördelning till de delar kostnadsfördelningen inte regleras i 57 §.

Samarbetsavtalet kan omfatta också annat än arbetsfördelning, samarbete och samordning enligt ovan (3 mom.) vid ordnande och produktion av social- och hälsovård. Samarbetsavtalet ska samordnas med det samarbetsavtal mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena som avses lagen. Statsrådet har utfärdat en förordning som preciserar innehållet i och beredningen av samarbetsavtal mellan välfärdsområden.

Beskrivning av beredningsprocessen

Beredningen av samarbetsavtalet för Södra Finlands samarbetsområde inleddes med ett möte för en styrgrupp för avtalsberedningen i oktober 2023. Avtalsparterna utsåg var sin representant i styrgruppen bland sina ledande tjänsteinnehavare. Chefsöverläkare på HUS Markku Mäkijärvi har varit ordförande för styrgruppen. Styrgruppen fördelade avtalsberedningen mellan fyra arbetsgrupper som ansvarade för beredningen av avtalsutkastet. Varje arbetsgrupp fick i uppdrag att bereda från tre till fyra temahelheter som avses i 36 § 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Arbetsgrupperna bestod av experter som avtalsparterna hade utsett.

Fortschridningen av processen för avtalsberedning och förväntningarna på beredningen behandlades 19.12.2023 på förhandlingar mellan samarbetsområden som ordnades av social- och hälsovårdsministeriet. Förutom avtalsparterna deltog företrädare för social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet, inrikesministeriet och Institutet för hälsa och välfärd i förhandlingarna. I förhandlingarna ansågs det som en viktig utgångspunkt att avtalet inte avgränsas att gälla endast den specialiserade sjukvården utan att det omfattar även primärvården, socialtjänsterna och integrationen av verksamheten. Det konstaterades dessutom i protokollet för förhandlingarna att Södra Finlands samarbetsområde har bedrivit samarbete inom stödtjänsterna redan under en längre tid och att det inte är lika lätt att identifiera synergifördelar i samarbetsområdet som i andra samarbetsområden.

Social- och hälsovårdsministeriet har blivit hört i fråga om det avtalsutkast som styrgruppen och arbetsgrupperna berett i enlighet med 37 § 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Ministeriets utlåtande 12.6.2024 om avtalsutkastet har beaktats i den slutgiltiga avtalstexten. Avtalsutkastet har två gånger, våren 2024 och i början av hösten 2024, sänds på remiss i stor omfattning i avtalsparternas organisationer. Kommentarererna har beaktats i den slutgiltiga versionen av avtalet.

Enligt 37 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska välfärdsområdena vid beredningen av samarbetsavtalet höra de högskolor som tillhandahåller utbildning inom social- och hälsoområdet när de avtalar om utbildnings-, forsknings- och innovationsverksamhet. Under beredningen har de aktuella högskolorna blivit hörda vid ett discussionsmöte och det har dessutom varit möjligt för dem att ge skriftliga kommentarer för beaktande vid beredningen av avtalet. Ytterligare har avtalsutkastet i enlighet med 37 § 2 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård beretts i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet vad gäller de uppgifter som avser förberedelser och beredskap.

Under beredningen av avtalsutkastet har även samordningen med samarbetsavtalet för de tvåspråkiga välfärdsområdena beaktats.

Allmän beskrivning av avtalet och avtalets uppföljningsstrukturer

I bilaga 1 finns ett förslag till Södra Finlands samarbetsområdes första samarbetsavtal. Den egentliga avtalstexten är cirka 50 sidor lång och avtalet har dessutom fyra bilagor. Avtalstexten är indelad i tjugo avsnitt av vilka tolv omfattar avtalets egentliga innehåll, sju avtalsjuridik och ett avtalstekniska anteckningar som gäller verkställighet och uppföljning av avtalet.

Avsikten är att samarbetsavtalet ska ha karaktären av ett huvudavtal med stöd av vilket två eller flera avtalsparter kan komma överens om samarbete mer i detalj genom separata underavtal till samarbetsavtalet. Avtalsparterna godkänner underavtalen till samarbetsavtalet utifrån sina egna interna anvisningar. Avtal som gäller befintliga samarbetsarrangemang (till exempel i fråga om diagnostiska tjänster) avses i fortsättningen som underavtal som baserar sig på samarbetsavtalet.

Avtalet innebär inte väsentliga ändringar i arbetsfördelningen mellan avtalsparterna. Avtalet har utarbetats med den utgångspunkten att det möjliggör samarbete mellan avtalsparterna, skapar juridiska förutsättningar för samarbetet och beaktar avtalsparternas lagstadgade förpliktelser (till exempel beredskapscenter för social- och hälsovården). Avtalet ålägger inte avtalsparterna att samarbeta på något visst sätt.

Behoven och situationerna kan förändras snabbt och därför är det inte ändamålsenligt att förbinda nio avtalsparter till en enskild samarbetsform i avtalet. Eventuella ändringar i avtalet skulle kräva en lång förvaltningsprocess. Det är betydligt mer funktionellt att samarbeta utifrån ovannämnda underavtal till samarbetsavtalet eftersom det är lättare att ändra dem vid behov.

27.11.2024

Ärende/11

I samarbetsavtalet fastställs dessutom uppföljningsstrukturer i vilka ingår styrgruppen för samarbetsområdet, som består av tjänsteinnehavare, och de arbetsgrupper som styrgruppen utser. Även styrgruppens och arbetsgruppernas verksamhet och uppgifter fastställs i avtalet.

Godkännande av avtalet

Enligt 37 § 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska samarbetsavtalet godkännas av fullmäktige. Avtalet föreläggs nu avtalsparternas områdesfullmäktige, Helsingfors stadsfullmäktige och HUS-sammanslutningens stämma för godkännande. Meningen är att avtalet ska godkännas före utgången av 2024. Avtalet träder i kraft när samtliga avtalsparter har godkänt det. Enligt 1 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården ska samarbetsavtalet mellan välfärdsområden utarbetas före utgången av 2025. Avtalet blir alltså nu klart ett år innan den lagstadgade tidsfristen går ut. Även social- och hälsovårdsministeriet har uttryckt ett önskemål om att avtalet skulle godkännas tidigare än enligt den lagstadgade tidsplanen.

Om stadsfullmäktige godkänner beslutsförslaget har stadsstyrelsen för avsikt att i sitt verkställighetsbeslut bemyndiga sektorchefen för social-, hälsovårds- och räddningssektorn att underteckna samarbetsavtalet och vid behov göra smärre ändringar av teknisk natur i avtalet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jan Ihatsu, stadssekreterare, telefon: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus 2024
- 2 Samarbetsavtal för Södra Finlands samarbetsområde 2024
- 3 Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus_henkilötiedot suojattu
- 4 Samarbetsavtal för Södra Finlands samarbetsområde_henkilötiedot suojattu

Sökande av ändring

Välfärdsområdesbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Social- och hälsovårdsministeriet
Välfärdsområdena i Södra Finlands samarbetsområde

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Välfärdsområdesbesvär, fullmäktige
Förslagstext
Välfärdsområdesbesvär, fullmäktige

27.11.2024

Ärende/11

HUS-sammanslutningen

Förslagstext

Välfärdsområdesbesvär, fullmäktige

För kännedom

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 04.11.2024 § 669

HEL 2024-013216 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Etelä-Suomen yhteistyöalueen liitteenä 1 ja 2 olevan yhteistyösopimuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 22.10.2024 § 216

HEL 2024-013216 T 00 01 06

Esitys

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle edelleen esitettäväksi kaupunginvaltuustolle Etelä-Suomen yhteistyöalueen liitteenä 1 ja 2 olevan yhteistyösopimuksen hyväksymistä.

Käsittely

22.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Ennen asian käsittelyn aloittamista jäsen Oula Silvennoinen ilmoitti olevansa esteellinen hallintolain 28.1 § kohdan 5 (yhteisöjääviys) mukaisesti. Jäsen poistui kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn aloittamista ja pysyi poistuneena asian käsittelyn ajan. Varajäsen ei osallistunut kokoukseen.

27.11.2024

Ärende/11

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuul-
la asiassa kutsuttua asiantuntijaa.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Hanna Laine, yhteyspäällikkö, puhelin: 09 310 36172
hanna.e.laine(a)hel.fi